

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze rozhodl samosoudkyní JUDr. Danou Černou v právní věci

žalobkyně: **X**, nar. **X**
státní příslušnost **X**
t. č. v Zařízení pro zajištění cizinců Bělá-Jezová
zastoupená Mgr. Tomášem Verčimákem, advokátem
sídlem Dřevná 382/2, 128 00 Praha 2

proti
žalovanému: **Policie České republiky, Krajské ředitelství policie hl. m. Prahy**
sídlem Kaplanova 2055/4, 148 00 Praha 4

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 16. 1. 2025, č. j. KRPA-22364-9/ČJ-2025-000022-ZZC

takto:

- I. Rozhodnutí žalovaného ze dne 16. 1. 2025, č. j. KRPA-22364-9/ČJ-2025-000022-ZZC se zrušuje.
- II. Žalovaný je povinen zaplatit žalobkyni náhradu nákladů řízení ve výši 10.140,- Kč do 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku k rukám právního zástupce žalobkyně, Mgr. Tomáše Verčimáka, advokáta.

Odůvodnění:

I.

Vymezení věci

Shodu s prvopisem potvrzuje **X**.

1. Žalobkyně se podanou žalobou domáhala přezkumu a zrušení rozhodnutí žalovaného ze dne 16. 1. 2025, č. j. KRPA-22364-9/ČJ-2025-000022-ZZC (dále též „napadené rozhodnutí“), kterým žalovaný rozhodl podle § 124b odst. 1 písm. c) zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o pobytu cizinců“), o zajištění žalobkyně za účelem vycestování. Doba zajištění žalobkyně byla podle § 124b odst. 4 zákona o pobytu cizinců stanovena na 30 dnů ode dne omezení osobní svobody.

II.

Shrnutí žalobní argumentace

2. Žalobkyně namítala, že napadené rozhodnutí je nepřezkoumatelné, přičemž tato nepřezkoumatelnost spočívá v nesrozumitelnosti a v nedostatku důvodů rozhodnutí.
3. Žalobkyně považovala napadené rozhodnutí za vnitřně rozporné, neboť jeho odůvodnění obsahuje protichůdné, vzájemně se vylučující úvahy. Žalovaný rovněž uváděl skutkové okolnosti nesouvisející s případem žalobkyně, což mimo jiné svědčí o nepečlivém přístupu žalovaného. Nesrozumitelné byly pro žalobkyni rovněž důvody stanovení doby zajištění na 30 dnů, mezi které žalovaný zařadil nutnost zabezpečení letenky, policejní eskorty a komunikaci s domovským státem, ačkoliv má žalobkyně uhrazenou a zaplacenou letenku na den 26. 1. 2025 a také platný cestovní doklad. Napadené rozhodnutí je v rozporu se smyslem institutu zajištění, neboť v jeho důsledku žalobkyně vycestuje z území ČR později, než sama zamýšlela.
4. K nepřezkoumatelnosti napadeného rozhodnutí spočívající v nedostatku důvodů žalobkyně namítla, že se žalovaný nevypořádal s jejím formálním podáním – návrhem na vydání výjezdního příkazu a tranzitního víza – který zaslala žalovanému do datové schránky dne 16. 1. 2025. Žalobkyně dále namítala, že žalovaný ignoroval doložené elektronické letenky společnosti Air France, které tvořily přílohu tohoto podání a které žalovaný v napadeném rozhodnutí označoval jako „tvrzený“ a „nedoložený“ doklad. Opomenutí klíčového důkazu (potvrzení o platných a uhrazených letenkách přes Paříž do X), kterým prokazovala vážný zájem vycestovat z území dne 26. 1. 2025, považovala žalobkyně za hrubou nedbalost nebo úmysl žalovaného. Žalobkyně rovněž namítala, že odůvodnění nepřijetí finanční záruky ve výši 100.000,- Kč, kterou nabídl za žalobkyni složit její právní zástupce, je rovněž liché a nedostatečné. Pokud nabídnutá částka nepostačuje, měl žalovaný zmínit alespoň přibližnou částku, kterou by považoval za přijatelnou, nikoliv však nabídku paušálně negovat. Žalobkyně vytýkala žalovanému, že v odůvodnění napadeného rozhodnutí neuvedl, z jakých podkladů při svém rozhodování vycházel a proč. Také z toho důvodu je napadené rozhodnutí nepřezkoumatelné.
5. Žalobkyně namítala, že žalovaný nedostál své povinnosti náležitě zjistit skutkový stav věci ve smyslu § 50 zákona č. 500/2004 Sb., správního řádu (dále jen „správní řád“). Žalobkyně nebyla seznámena s výsledkem předchozího správního řízení o povinnosti opustit území, neboť její tehdejší právní zástupce dostal infarkt, což je nepřímo potvrzeno skutečností, že proti prvostupňovému rozhodnutí o povinnosti opustit území podle § 50a zákona o pobytu cizinců podal v létě roku 2023 pouze blanketní odvolání, které ani na výzvu nedoplnil, a v říjnu roku 2023 byl vyškrtnut ze seznamu advokátů. Žalovaný uváděl předchozí řízení a pobytovou historii žalobkyně jako příklad jejího neupřímného postoje. Žalobkyně vyjádřila nesouhlas s interpretací těchto okolností tak, že žalobkyně schválně či úmyslně zneužívá

Shodu s prvopisem potvrzuje X.

faktické trpění její osoby na území ČR v důsledku různých řízení správních orgánů. Při hodnocení případu žalobkyně žalovaný ignoroval indicie, okolnosti, tvrzení a důkazy předkládané žalobkyní či jejím právním zástupcem a napadené rozhodnutí založil na svých domněnkách či toliko na základě faktu, že se žalobkyně znovu ocitla v neregulérním postavení.

6. Žalobkyně měla za to, že napadené rozhodnutí je zcela zřejmým, snad až absurdním, porušením záměru zákonodárce, resp. zásady nezatežování dotčených osob, efektivnosti správního řízení a úkonů správních orgánů. V důsledku napadeného rozhodnutí jsou je zatíženy veřejný rozpočet a kapacita dalších dotčených osob a orgánů, a to zcela zbytečně. Jako novou skutečnost žalobkyně doložila závaznou nabídku finanční záruky ve výši 300.000,- Kč, kterou se snaží doložit nefalšovaný záměr vycestovat z území ČR dne 26. 1. 2025.

III.

Vyjádření žalovaného a replika žalobkyně

7. Žalovaný ve svém vyjádření uvedl, že shledal naplnění kumulativních podmínek ustanovení § 124b odst. 1 písm. c) zákona o pobytu cizinců. První podmínka byla naplněna tím, když navzdory pravomocnému rozhodnutí o povinnosti opustit území žalobkyně nevycestovala, což bylo zjištěno, když se dostavila k žalovanému. Po zhodnocení dosavadního chování žalobkyně dospěl žalovaný k závěru, že v jejím případě existuje důvodná obava, že se opět nepodrobí uloženému opatření. V daném případě nepostačuje uložení některého ze zvláštních opatření za účelem vycestování podle § 123b odst. 1 zákona o pobytu cizinců, čímž je splněna druhá podmínka pro zajištění žalobkyně. V podrobnostech žalovaný odkázal na stranu 6-8 odůvodnění napadeného rozhodnutí. Aplikace zvláštních opatření je vázána na předpoklad, že cizince bude se státními orgány spolupracovat a že se nebude vyhýbat výkonu správního vyhoštění. Žalobkyně sice doložila prostřednictvím datové schránky doklad o zakoupení letenky na 26. 1. 2025, ale žalovaný přímo jej měl k dispozici až den následující. Navíc doložené letenky nezaručují, že by žalobkyně území skutečně opustila, neboť se nejedná o přímý let do domovského státu žalobkyně (tranzit přes schengenský prostor). Skutečnost, že si žalobkyně obstarala letenku nezhojí její prokázaný nelegální pobyt na území ČR. Žalobkyně se tento stav nesnažila legalizovat, nezajímala se o výsledek řízení a stav podaného odvolání proti rozhodnutí č. j. KRPA-83167-42/ČJ-2022-000022-50. Její tvrzení, že o svém nelegálním pobytu nevěděla, nelze akceptovat. Pochybení vzniklá při přepisu napadeného rozhodnutí podle názoru žalovaného nemají vliv na zákonnost napadeného rozhodnutí. Nad rámec žalovaný uvedl, že žalobkyně dne 17. 1. 2025 požádala o pomoc s dobrovolným návratem do země původu. Dne 22. 1. 2025 obdržel žalovaný od Ministerstva vnitra ČR informaci k dobrovolnému návratu žalobkyně do země původu, ve které je jednoznačně uvedeno, že z důvodu vývozu zvířete do X požádá žalobkyně o stornování letenky na 26. 1. 2025. Další letenka jí bude zajištěna v režimu dobrovolného návratu, a to v nejbližším možném termínu. Žalovaný navrhl zamítnutí žaloby.
8. Žalobkyně k vyjádření žalovaného podala dne 24. 1. 2025 repliku, v níž argumentovala shodně jako v podané žalobě.

IV.

Obsah správního spisu

Shodu s prvopisem potvrzuje X.

9. Z obsahu spisového materiálu předloženého žalovaným vyplynuly následující, pro rozhodnutí ve věci samé, podstatné skutečnosti:
10. Rozhodnutím žalovaného ze dne 22. 3. 2023, č. j. KRPA-83167-42/ČJ-2022-000022-50, byla žalobkyni podle § 50a odst. 2 písm. b) zákona o pobytu cizinců uložena povinnost opustit území ve lhůtě do 60 dnů od nabytí právní moci tohoto rozhodnutí. Proti tomuto rozhodnutí bylo podáno odvolání, které bylo zamítnuto rozhodnutím Ředitelství služby cizinecké policie ze dne 11. 7. 2023, č. j. CPR-17858-2/ČJ-2023-930310-V223, které nabylo právní moci téhož dne, přičemž lhůta k vycestování byla nově stanovena do 30 dnů od právní moci rozhodnutí, tedy do 10. 8. 2023.
11. Dne 16. 1. 2025 se žalobkyně se svým právním zástupcem dostavila k žalovanému, aby řešila svou pobytovou situaci. Kontrolou cestovního dokladu bylo zjištěno, že žalobkyně nemá žádné platné vízum. Lustrací v dostupných evidencích nebylo zjištěno žádné platné pobytové oprávnění. Proto vzniklo podezření, že žalobkyně se na území ČR nachází nelegálně. S žalobkyní byl za přítomnosti tlumočníka z jazyka X a právního zástupce sepsán protokol o podání vysvětlení v čase od 15:36 do 17:45 hodin. Žalobkyně uvedla, že si nebyla vědoma, že jí bylo vydáno rozhodnutí o povinnosti opustit území, neboť její tehdejší právní zástupce prodělal infarkt, následně byl hospitalizován, a proto žalobkyně neměla žádné informace o výsledku řízení. Žalobkyně nevycestovala, neboť nevěděla, že má vycestovat. Na otázku žalovaného, zda se zajímala o průběh řízení, odpověděla, že naposledy ví, že ve věci bylo podáno odvolání. K žalovanému se žalobkyně dostavila, aby oznámila, že chce vycestovat. Jednala v dobré víře, že musí svůj odlet nahlásit. V České republice pobývala asi 20 let, a to na základě azylového řízení. Následně získala povolení k dlouhodobému pobytu. Žalobkyně dále uvedla, že si není vědoma, že by na území pobývala protiprávně. Žalobkyně je svobodná, bezdětná, její rodiče a sourozenci žijí v X. Na území EU nemá žádné příbuzné ani majetek, pouze osobní věci a kočku. Po poučení o možnosti uložit zvláštní opatření za účelem vycestování podle § 123b odst. 1 zákona o pobytu cizinců žalobkyně na dotaz žalovaného uvedla, že má v Praze bydlení na adrese, v X poschodí. Bydlí tam v podnájmu na základě ústní dohody. Poté uvedla adresu X, kde si přebírá poštu. Žalobkyně dále uvedla, že má zakoupenou letenku na 26. 1. 2025 a má zajištěné bydlení. Letenku jí zakoupila její X rodina. Dále uvedla, že v ČR nemá žádné vazby, ani jí není známa žádná překážka vycestování. Žalobkyně chtěla stejně vycestovat domů, zakoupila si letenky, nehrozí jí ve vlasti žádné nebezpečí. Následně uvedla své telefonní číslo a rovněž kontakt na svého advokáta. Následně právní zástupce žalobkyně uvedl, že zájmem cizinky je co nejdříve a bezpečně vycestovat mimo území EU, k čemuž již žalovanému předložila uhrazené letenky prostřednictvím datové schránky. Po dobu čekání na odlet žádala žalobkyně o vydání potvrzení, aby mohla nastoupit do letadla a v průběhu přestupu v Paříži mohla prokázat legalitu svého pobytu za účelem vycestování francouzským orgánům. Dále právní zástupce uvedl, že žalobkyně je připravena podrobit se zvláštním opatřením za účelem vycestování. Po půlhodinové přestávce nabídl právní zástupce žalobkyně, že za ni složí finanční záruku ve výši 100.000,- Kč, a to okamžitě.
12. Součástí správního spisu je rovněž písemnost nadepsaná jako žádost o vydání výjezdního příkazu a o vydání tranzitního krátkodobého víza za účelem vycestování, jejíž přílohou je elektronická letenka vydaná na jméno žalobkyně pro lety z Prahy do Paříže a následně z Paříže do X dne 26. 1. 2025, a to včetně dokladu o zaplacení letenky a rovněž doklad o doručení této písemnosti do datové schránky žalované dne 16.1.2025 ve 12:21 hodin.

Shodu s prvopisem potvrzuje X.

13. Ze spisového materiálu dále vyplývá, že shora uvedená žádost o vydání výjezdního příkazu a o vydání tranzitního krátkodobého víza za účelem vycestování, bez přílohy byla žalovanému předána rovněž osobně právním zástupcem žalobkyně dne 16.1.2025.
14. Dne 16. 1. 2025 bylo následně vydáno napadené rozhodnutí o zajištění žalobkyně za účelem vycestování podle § 124b odst. 1 písm. c) zákona o pobytu cizinců, tedy z důvodu, že uplynula lhůta k dobrovolnému opuštění území členských států Evropské unie, Islandské republiky, Lichtenštejnského knížectví, Norského království a Švýcarské konfederace uvedená v záznamu podle nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2018/1860 ze dne 28. listopadu 2018 o využívání Schengenského informačního systému při navracení neoprávněně pobývajících státních příslušníků třetích zemí (dále též „Nařízení SIS“). V odůvodnění napadeného rozhodnutí žalovaný uvedl, že bylo jednoznačně doloženo, že žalobkyně od 11. 8. 2023 pobývá na území neoprávněně, což odůvodňuje vydání napadeného rozhodnutí. Z podaného vysvětlení nabyl žalovaný dojmu, že se žalobkyně snaží na území setrvat co nejdéle, a to i přes skutečnost, že jí bylo vydáno návratové rozhodnutí a že je z toho důvodu evidována v informačním systému NVR-SIS podle článku 3 Nařízení SIS. Vůči žalobkyni již byla aplikována návratová politika, přičemž rozhodnutí o povinnosti opustit území nerespektovala, aktivně se nezajímala o stav řízení, neřešila svůj pobyt, neučinila ani jeden krok vedoucí k tomu, aby sama vycestovala. Žalovaný dále uvedl, že žalobkyně si zarezervovala nebo zakoupila letenku, ale žalovanému ji nepředložila. Zvláštní opatření za účelem vycestování by v případě žalobkyně byla neúčinná. Žalovanému byla známa adresa, na které se žalobkyně zdržuje a přebírá si tam písemnosti. Za adresu svého pobytu však nyní udává adresu jinou. Žalovaný uvedl, že nemůže „dublovat“ další řízení, kterým by cizinka byla na území trpěna bez konečného a řádného výsledku. K finanční záruce žalovaný uvedl, že žalobkyně sama uvedla, že žádné peníze nemá a ani žádné nenabídla, a proto složení finanční záruky není možné. Poté uvedl, že finanční částka, kterou cizinka aktuálně disponovala, by byla na složení kauce zcela nedostatečná s ohledem na náklady zajištění záležitostí spojených s vycestováním (například náklady za zprostředkování eskorty tří policistů, obstarání letenky eskortujícím policistům, také zpáteční letenky, samotná letenka cizinci, náklady na ubytování v daném státě eskortujícím policistům, náklady na stravu atd.), zejména s ohledem na protiprávní jednání, kterého se dopustila. Finanční záruku ve výši 100.000,- Kč, kterou za žalobkyni nabídl složit její právní zástupce, považoval žalovaný za nedostatečnou k pokrytí nákladů a samotné realizace vycestování. Žalovaný konstatoval, že byly naplněny podmínky pro zajištění žalobkyně podle § 124b odst. 1 písm. c) zákona o pobytu cizinců a vyjádřil obavu, že by žalobkyně navzdory rozhodnutí o povinnosti opustit území z ČR nadále nevycestovala. K době trvání zajištění uvedl, že ji stanovil s ohledem na předpokládanou složitost přípravy správního vyhoštění. Existuje reálný předpoklad realizace vycestování ve stanovené době. I z hlediska zásahu do soukromého a rodinného života žalobkyně považoval žalovaný napadené rozhodnutí za přiměřené.

V.

Hodnocení věci Městským soudem v Praze

15. Městský soud v Praze o věci samé rozhodl bez jednání dle ustanovení § 172 odst. 5 zákona o pobytu cizinců, jelikož účastníci řízení v zákonné pětidenní lhůtě po podání žaloby nenavrhli projednání věci při ústním jednání a soud nepovažuje nařízení ústního jednání za nezbytné.

Shodu s prvopisem potvrzuje X.

16. Městský soud v Praze přezkoumal žalobou napadené rozhodnutí v rozsahu žalobcem uplatněných žalobních bodů, kterými je vázán (§ 75 odst. 2 věta první zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů, dále jen „s. ř. s.“), a vycházel při tom ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu (§ 75 odst. 1 s. ř. s.). Po zhodnocení uvedených skutečností dospěl soud k závěru, že žaloba není důvodná.
17. Podle § 124b odst. 1 písm. c) zákona o pobytu cizinců *nelze-li účinně uplatnit zvláštní opatření za účelem vycestování, policie může zajistit na dobu nezbytně nutnou neoprávněně pobývajícího cizince staršího 15 let za účelem jeho vycestování, jestliže uplynula lhůta k dobrovolnému opuštění území členských států Evropské unie, Islandské republiky, Lichtenštejnského knížectví, Norského království a Švýcarské konfederace uvedená v záznamu podle nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2018/1860 ze dne 28. listopadu 2018 o využívání Schengenského informačního systému při navracení neoprávněně pobývajících státních příslušníků třetích zemí.*
18. Podle § 123b odst. 1 zákona o pobytu cizinců *zvláštním opatřením za účelem vycestování cizince z území nebo z území členských států Evropské unie, Islandské republiky, Lichtenštejnského knížectví, Norského království a Švýcarské konfederace (dále jen „zvláštní opatření za účelem vycestování“) je a) povinnost cizince oznámit policii adresu místa pobytu, zdržovat se tam, každou jeho změnu oznámit následující pracovní den policii a ve stanovené době se na adrese místa pobytu zdržovat za účelem provedení pobytové kontroly, b) složení peněžních prostředků ve volně směnitelné měně ve výši předpokládaných nákladů spojených se správním vyhoštěním (dále jen „finanční záruka“) cizincem, kterému je zvláštní opatření za účelem vycestování uloženo; peněžní prostředky za cizince může složit státní občan České republiky nebo cizinec s povoleným dlouhodobým anebo trvalým pobytem na území (dále jen „složitel“), c) povinnost cizince osobně se hlásit policii v době policií stanovené, nebo d) povinnost cizince zdržovat se v místě určeném policií a ve stanovené době být v tomto místě přítomen za účelem provedení pobytové kontroly.*
19. Právní úprava ustanovení § 124b odst. 1 písm. c) zákona o pobytu cizinců vyžaduje k zajištění cizince současné splnění tří podmínek. Splnění první podmínky, tj. že uplynula lhůta k dobrovolnému opuštění území členských států EU a smluvních států uvedená v záznamu podle nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2018/1860, je v projednávané věci doloženo obsahem správního spisu, dle evidence SIS má žalobkyně evidovaný aktivní návratový záznam, žalobkyni bylo uloženo návratové rozhodnutí ze dne 11. 7. 2023, č. j. CPR-17858-2/ČJ-2023-930310-V223, dle kterého měla vycestovat z území členských států EU do 10. 8. 2023, což však neučinila, z území ČR nevycestovala.
20. Splněním druhé podmínky, tedy, že nepostačuje uložení zvláštního opatření za účelem vycestování, se soud bude zabývat níže v tomto rozsudku.
21. Třetí podmínka je naplněna, pokud žalobce pobývá na území členských států EU neoprávněně. I tato podmínka byla v případě žalobkyně splněna, neboť rozhodnutím ze dne 11. 7. 2023, č. j. CPR-17858-2/ČJ-2023-930310-V223, byla žalobkyni pravomocně podle § 50a odst. 2 písm. b) zákona o pobytu cizinců uložena povinnost opustit území ve lhůtě do 10. 8. 2023. Dne 11. 8. 2023 se rozhodnutí o povinnosti opustit území EU a smluvních států stalo vykonatelné, žalobkyně je však nerespektovala, nadále se na území ČR zdržovala neoprávněně. Z tohoto hlediska není rozhodné, jak dlouho trval předchozí pobyt žalobkyně na území, ani tvrzená nevědomost žalobkyně o nelegálním pobytu na území.

Shodu s prvopisem potvrzuje X.

22. Předmětem sporu je tak zejména otázka, zda je ve světle shora popsanych skutkových okolností ulozene zajištění přiměřene a zda by dané skutkové okolnosti neodůvodňovaly uložení mírnějších opatření ve smyslu § 123b zákona o pobytu cizinců.
23. Podle § 123b odst. 1 zákona o pobytu cizinců jsou zvláštními opatřeními za účelem vycestování cizince z území: *a) povinnost cizince oznámit policii adresu místa pobytu, zdržovat se tam, každou jeho změnu oznámit následující pracovní den policii a ve stanovené době se na adrese místa pobytu zdržovat za účelem provedení pobytové kontroly, b) složení peněžních prostředků ve volně směnitelné měně ve výši předpokládaných nákladů spojených se správním vyhoštěním (dále jen „finanční záruka“) cizincem, kterému je zvláštní opatření za účelem vycestování uloženo; peněžní prostředky za cizince může složit státní občan České republiky nebo cizinec s povoleným dlouhodobým nebo trvalým pobytem na území, c) povinnost cizince osobně se hlásit policii v době policií stanovené, d) povinnost cizince zdržovat se v místě určeném policií a ve stanovené době být v tomto místě přítomen za účelem provedení pobytové kontroly.*
24. Zvláštní opatření za účelem vycestování představují alternativní řešení s cílem minimalizace omezování osobní svobody v případě zajištění cizinců (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 7. 12. 2011, č. j. 1 As 132/2011-51). Užití těchto mírnějších opatření předpokládá, že cizinec bude se státními orgány spolupracovat při jejich realizaci, bude schopen plnit povinnosti z toho plynoucí a že neexistuje důvodná obava, že by byl uložení zvláštního opatření ohrožen výkon rozhodnutí o správním vyhoštění. Možnost aplikace tohoto opatření nutně závisí také na důvodu zajištění. Základním pravidlem je, že uložení zvláštního opatření nesmí ohrozit výkon správního vyhoštění, resp. vycestování cizince (§ 123b odst. 4 věta druhá zákona o pobytu cizinců; čl. 15 odst. 1 a bod 16 odůvodnění návratové směrnice vychází z dostatečné účinnosti mírnějších donucovacích opatření); toto ohrožení bude typově různé v typově odlišných případech důvodů zajištění. Pokud správní orgán dospěje k závěru, že uložení zvláštního opatření nepostačuje, je povinen svůj závěr přezkoumatelným způsobem odůvodnit.
25. Podle usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu (dále též „NSS“) ze dne 28. 2. 2017, č. j. 5 Azs 20/2016-38, bod 36, závisí možnost aplikace zvláštního opatření na typovém důvodu zajištění. Ani u důvodu zajištění podle § 124 odst. 1 písm. c) zákona o pobytu cizinců není vždy vyloučena možnost použití zvláštního opatření. Přestože „v takovýchto případech bude volba zajištění pravidlem, i zde je nutno vždy zvážit osobní, majetkové a rodinné poměry cizince, charakter porušení povinností souvisejících s vyhošťovacím řízením, jeho dosavadní chování a respektování veřejnoprávních povinností stanovených ČR nebo jinými státy EU (včetně charakteru porušení těchto povinností ze strany cizince).“ K tomu srov. též rozsudek NSS ze dne 22. 8. 2022, č.j. 5 Azs 390/2020-35. Posouzení, zda správní orgán přistoupí k uložení zvláštního opatření, nezahrnuje pouze subjektivní postoj cizince, zda by byl schopen a ochoten se danému opatření podrobit, ale předpokládá objektivní hodnocení celkové situace správním orgánem, na kterém leží odpovědnost rozhodnout, zda uložené opatření splní svůj účel. Vedle toho, že správní orgán musí uvedenou úvahu učinit, musí ji také promítnout do odůvodnění svého rozhodnutí (srov. rozsudky ze dne 21. 3. 2012, č. j. 1 As 11/2012-74, ze dne 18. 10. 2012, č. j. 7 As 107/2012-40, nebo ze dne 7. 12. 2011, č. j. 1 As 132/2011-51). Jak uvedl NSS v rozsudku ze dne 12. 10. 2016, č.j. 10 Azs 102/2016-56, uložení mírnějšího opatření podle § 123b odst. 1 zákona o pobytu cizinců je vázáno na předpoklad, že cizinec bude schopen plnit povinnosti z něj plynoucí (subjektivní složka), a zároveň neexistuje důvodná obava, že by uložení zvláštního opatření byl ohrožen výkon správního vyhoštění (objektivní složka); nesplnění

jednoho nebo druhého předpokladu je samostatným důvodem pro závěr, že nepostačuje uložit zvláštní opatření za účelem vycestování. Uvedené závěry NSS konstatoval s ohledem na zajištění dle § 24 odst. 1 písm. c) zákona o pobytu cizinců, soud má však za to, že tyto závěry lze přiměřeně aplikovat také na zajištění dle § 124b odst. 1 písm. c) zákona o pobytu cizinců.

26. Žalobkyně namítala, že odůvodnění nepřijetí finanční záruky ve výši 100.000,- Kč, kterou nabídl za žalobkyni složit její právní zástupce, je liché a nedostatečné. Pokud nabídnutá částka nepostačuje, měl žalovaný zmínit alespoň přibližnou částku, kterou by považoval za přijatelnou, nikoliv však nabídku paušálně negovat.
27. K možnosti uložení zvláštního opatření podle § 123b odst. 1 písm. b) zákona o pobytu cizinců žalobkyně do protokolu o podání vysvětlení uvedla: *„V současné době nemám žádné finanční prostředky ke složení jistiny, ani není nikdo na území České republiky, kdo by se za mě finančně zaručil.“* Následně právní zástupce žalobkyně po půlhodinové přestávce uvedl: *„Nabízíme finanční záruku ve výši 100.000,- Kč pro vycestování, kterou můžeme složit okamžitě.“* V napadeném rozhodnutí je pak k této otázce uvedeno: *„Správní orgán uvádí, že složení peněžních prostředků ve volně směnitelné měně ve výši předpokládaných nákladů spojených se správním vyhoštěním (dále jen „finanční záruka“) není cizinkou možná, protože sama cizinka v Protokolu o podání vysvětlení ze dne 16. 1. 2024 k této otázce uvedla, že žádné peníze nemá a žádné prostředky sama nenabídla. Správní orgán došel k závěru, že finanční částka, kterou cizinka disponovala, by byla na složení kaucí zcela nedostatečná, neboť samotná záruka se odvíjí od přesně stanovených kritérií, jako jsou například náklady za zprostředkování eskorty tří policistů, obstarání letenky eskortujícím policistům, také zpáteční letenky, samotná letenka cizinci, náklady na ubytování v daném státě eskortujícím policistům, náklady na stravu atd. Právní zástupce cizinky se v Protokole o podání vysvětlení vyjádřil, že je ochoten správnímu orgánu složit finanční záruku ve výši 100.000,- Kč. Správní orgán proto došel k závěru, že finanční prostředky, jimiž cizinka aktuálně disponuje, jsou v nedostatečné výši a to zejména s ohledem na protiprávní jednání, jehož se dopustila a jsou zcela nedostatečné. Finanční záruka, kterou nabídl správnímu právní zástupce cizinky, jsou nedostatečné k pokrytí nákladů a samotné realizace. Cizinka dále správnímu orgánu uvádí, že si zakoupila letenku do domovského státu na 26. 1. 2025, ale tuto fyzicky správnímu orgánu nepředložila.“*
28. Existuje-li v průběhu správního řízení konkrétní návrh na složení finanční záruky podle § 123b zákona o pobytu cizinců, a správní orgány k uložení tohoto zvláštního opatření nehodlají přistoupit, musejí v průběhu správního řízení takový návrh posoudit. V odůvodnění následného rozhodnutí o zajištění pak správní orgány musejí s odkazem na konkrétní skutečnosti odůvodnit, proč k uložení zvláštního opatření nepřistoupily (srovnej rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 27. 7. 2017, č. j. 1 Azs 94/2017-26). Opačný přístup správního orgánu je totiž v rozporu se zásadou individualizace tak, jak ji vymezil rozšířený senát ve výše citovaném usnesení, a především zakládá nepřezkoumatelnost rozhodnutí žalované (srovnej rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 15. 11. 2016, č. j. 6 Azs 142/2016-26).
29. V projednávané věci právní zástupce žalobkyně do protokolu o podání vysvětlení navrhl složení finanční záruky za žalobkyni ve výši 100.000,- Kč, tedy poměrně vysokou částku. Za této situace bylo povinností žalovaného tuto nabídku posoudit a za tím účelem vhodné sdělit žalobkyni, zda navrženou částku považuje za dostačující k pokrytí nákladů spojených s vycestováním či nikoliv a jakou částku by za dostačující považoval, aby tak umožnil žalobkyni, resp. jejímu právnímu zástupci reagovat a nabídku případně korigovat. Žalovaný

Shodu s prvopisem potvrzuje X.

však takto nepostupoval a následně pak v odůvodnění napadeného rozhodnutí pouze konstatoval, že finanční záruka, kterou nabídl správnímu orgánu právní zástupce cizinky, je nedostatečná k pokrytí nákladů a samotné realizace vycestování.

30. Je nutné podotknout, že nepochybně existují situace, za kterých ani značně vysoká částka nabízená ke složení vzhledem k předešlému chování cizince nepostačí – například s ohledem na povahu předcházející trestné činnosti (nedovolená výroba a držení omamných a psychotropních látek a jedů podle § 187 a násl. zákona č. 140/1961 Sb., trestního zákoníku, apod.), nebo k uložení finanční záruky žalovaná nepřistoupí právě s ohledem na nedůvěryhodnost potenciálního složitele (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 27. 7. 2017, č. j. 1 Azs 94/2017-26). Správní orgán však vždy musí své důvody pro nepřijetí návrhu na složení finanční záruky do odůvodnění rozhodnutí o zajištění promítnout, a to nejen proto, aby tím vytvořil také referenční rámec pro případný soudní přezkum. Vzhledem k tomu, že žalovaný v odůvodnění napadeného rozhodnutí s odkazem na předpokládaný výčet úkonů spojených s realizací vycestování žalobkyně uvedl pouze to, že záruka v nabídnuté výši nepostačuje k jejich pokrytí, aniž by alespoň rámcově předpokládané náklady vyčíslil a uvedl, jaká finanční částka by pro něj představovala přijatelnou záruku s ohledem na konkrétní okolnosti případu, je třeba na napadené rozhodnutí v této části pohlížet jako na nepřezkoumatelné pro nedostatek důvodů.
31. Žalobkyně dále namítala, že žalovaný nevzal v potaz doložené elektronické letenky společnosti Air France, které zaslala do datové schránky žalovaného jako přílohu žádosti o vydání výjezdního příkazu dne 16. 1. 2025. Žalobkyně těmito letenkami prokazovala svůj vážný zájem vycestovat z území, přičemž žalovaný tento důkaz opomněl.
32. K této námitce ze správního spisu vyplývá, že žádost o vydání výjezdního příkazu, jejíž přílohou byly zakoupené letenky na den 26. 1. 2025, byla do datové schránky žalovaného doručena dne 16. 1. 2025 ve 12:21 hodin, tedy před tím, než se žalobkyně dostavila k žalovanému za účelem řešení své pobytové situace a než s ní byl sepsán protokol o podání vysvětlení. Tuto žádost, bez uvedené přílohy, ve které je deklarován zájem žalobkyně vycestovat z ČR včetně sdělení konkrétních okolností plánované cesty s upozorněním, že e-letenka je k nahlédnutí a informace, že byla žalovanému zaslána do datové schránky, včetně konkrétního ID datové zprávy, předal žalovanému osobně rovněž právní zástupce žalobkyně dne 16.1.2025 a při podání vysvětlení mimo jiné sdělil, že: „*k tomu již [žalobkyně] předložila ubrazené letenky pomocí datové schránky správnímu orgánu.*“
33. Byť je přestavitelné, že konkrétní úřední osoby žalovaného neměly k dispozici datovou zprávu od žalobkyně ihned po jejím doručení a při podání vysvětlení s jejím obsahem nebyly detailně obeznámeny, měl žalovaný za dané situace žalobkyní tvrzené skutečnosti ověřit, posoudit a zhodnotit je ve vztahu k možnému uložení zvláštních opatření dle § 123b zákona o pobytu cizinců, a to zejména s přihlédnutím k nabídce finanční záruky učiněné právním zástupcem žalobkyně a tuto svou úvahu promítnout do odůvodnění napadeného rozhodnutí. Vzhledem k tomu, že žalovaný tímto způsobem nepostupoval, v odůvodnění napadeného rozhodnutí k této otázce uvedl pouze, že žalobkyně si zarezervovala nebo zakoupila letenku, ale žalovanému ji nepředložila, je jeho závěr o nemožnosti užití mírnějších opatření za účelem vycestování a tedy o nutnosti zajištění žalobkyně, nepřezkoumatelný.
34. Soud v této souvislosti zdůrazňuje, že zajištění cizince je zásahem do jeho osobní svobody, a proto může být provedeno pouze v souladu se zákony, Ústavou a Listinou a v neposlední

Shodu s prvopisem potvrzuje X.

řadě s Úmluvou, jíž je Česká republika vázána. Tím spíše je nutné klást na preciznost a přesvědčivost odůvodnění takového rozhodnutí zvýšené požadavky.

VI.

Závěr a náklady řízení

35. Z důvodů shora uvedených soud postupoval podle § 78 odst. 1 s.ř.s. a žalobou napadené rozhodnutí bez jednání zrušil pro vady řízení, a to pro nepřezkoumatelnost spočívající v nedostatku důvodů (§ 76 odst. 1 písm. a) s.ř.s.)
36. Soud současně se zrušením rozhodnutí nevyslovil, že se věc vrací žalovanému k dalšímu řízení, neboť po zrušení rozhodnutí o zajištění žalobce je nutno na toto rozhodnutí nahlížet, jako kdyby vůbec nebylo vydáno. Neexistuje tak řízení, v němž by mělo být pokračováno, protože podle § 124 odst. 2 zákona o pobytu cizinců je vydání rozhodnutí o zajištění cizince za účelem správního vyhoštění prvním úkonem v řízení. Je-li tedy rozhodnutí zrušeno, neznámá to, že se věc vrací správnímu orgánu k dalšímu řízení, jak je ve správním soudnictví obvyklé (§ 78 odst. 4 s. ř. s.). Naopak to z povahy věci znamená ukončení řízení před správním orgánem (viz rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 1. 11. 2012, č. j. 9 As 111/2012-34, a ze dne 25. 6. 2020, č. j. 5 Azs 107/2020-46).
37. Výrok o nákladech řízení je odůvodněn ustanovením § 60 odst. 1 s. ř. s. Žalobkyně byla ve věci samé úspěšná, proto jí přísluší právo na náhradu účelně vynaložených nákladů řízení proti neúspěšnému žalovanému. Náklady vynaložené žalobkyní v daném řízení představují náhradu nákladů právního zastoupení spočívající v odměně za 2 úkony [§ 11 písm. a) a d) vyhlášky č. 177/1996 Sb., advokátního tarifu, v platném znění, tj. převzetí zastoupení a písemné podání k soudu- žaloba] právní služby v částce 4.620,- Kč za jeden úkon, celkem 9.240,- Kč (§ 7, § 9 odst. 5 advokátního tarifu), a náhradu hotových výdajů v částce 450,- Kč za jeden úkon, celkem 900,-Kč (§ 13 odst. 4 advokátního tarifu). Celková výše nákladů řízení tedy činí částku 10.140,- Kč. Jako účelně vynaložený náklad řízení neshledal soud repliku podanou právním zástupcem žalobkyně neboť argumentace v ní je shodná s argumentací v podané žalobě.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Případně-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

Shodu s prvopisem potvrzuje X.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

Praha 27. ledna 2025

JUDr. Dana Černá v. r.
samosoudkyně